

Jezus wast de voeten van de leerlingen

1. INLEIDING BIJ HET VEERTIGDAGENPROJECT

Een spoor van liefde. Dat is het thema van het project waarmee we dit jaar naar Pasen toelevan. Iedere zondag staat daarbij een tekst uit het laatste deel van het Johannes-evangelie centraal. Jezus bereidt zichzelf en zijn leerlingen voor op zijn dood en opstanding, en vooral op de tijd daarna.

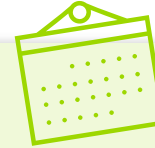
De andere evangelisten schrijven over een laatste maaltijd waarbij Jezus brood en wijn met zijn leerlingen deelt. Maar Johannes legt de nadruk op iets anders: de volgelingen van Jezus zullen het niet altijd gemakkelijk hebben, maar toch hoeven ze niet bang te zijn. Jezus legt nog een keer uit hoe speciaal de verbondenheid tussen Hem en God de Vader is. Door de heilige Geest blijven ook de leerlingen altijd met God en Jezus verbonden. En door Jezus' voorbeeld weten ze hoe ze met elkaar moeten omgaan. Een sleutelwoord in Jezus' afscheidsrede is 'liefde': Jezus geeft zijn leven uit liefde voor de mensen. Hij vraagt aan zijn leerlingen om uit liefde voor Hem ook elkaar lief te hebben. Jezus heeft een diepe voetafdruk achtergelaten in de wereld en in hun leven. De leerlingen mogen in zijn voetstappen treden, en daarbij zal Hij hen nooit alleen laten.

Tijdens dit project lezen we de volgende teksten uit het Johannes-evangelie:

- Maria giet olie over Jezus' voeten (Johannes 12:1-8)
- **Jezus wast de voeten van de leerlingen (Johannes 13:1-5, 12-17)**
- Jezus is de weg naar de Vader (Johannes 14:1-7)
- Jezus belooft zijn vrede (Johannes 14:15-17, 25-28)
- Jezus houdt van de leerlingen (Johannes 15:9-17)
- Jezus wordt gevangengenomen (Johannes 18:1-14)
- Maria ontmoet Jezus (Johannes 20:1-18)

Voor het moment in de kerk is er iedere zondag een **filmpje** en een **lied**. In de filmpjes is elke zondag een verteller te zien en te horen die de kinderen op een creatieve manier steeds meer en meer meeneemt richting de kern van Pasen: De liefde van Jezus.

In de kinderdienst (of thuis) kunnen de kinderen aan de slag met een **poster** met luikjes en een bijbehorend **boekje** met opdrachten. Iedere zondag openen de kinderen een luikje van de poster, waardoor ze steeds meer de liefde van Jezus op het spoor komen. Het filmpje en het lied kunnen gratis gedownload worden. De poster met luikjes en het bijbehorende boekje zijn te bestellen via <https://shop.bijbelgenootschap.nl>.

2. INLEIDING BIJ DEZE ZONDAG

Deze zondag is de tweede van een blok met zeven teksten over Jezus' laatste week volgens het Johannes-evangelie.

Op deze zondag staat Johannes 13:1-5, 12-17 centraal: Jezus wast de voeten van zijn leerlingen en vraagt hen om zijn voorbeeld te volgen door elkaar te dienen.

Voor de kinderen van **4-8 jaar** richten we ons op het moment waarop Jezus de voeten van de leerlingen wast.

Voor de kinderen van **8-12 jaar** richten we ons op Jezus' oproep aan de leerlingen om ook elkaars voeten te wassen.

Jezus wast de voeten van de leerlingen

3. CONTEXT VAN DE BIJBEL TEKST

Het verhaal van vandaag speelt zich af op de vooravond van het Joodse Paasfeest. Vorige week lazen we hoe Maria, de zus van Marta en Lazarus, olie over Jezus' voeten goot. Volgens Jezus wijst die gebeurtenis vooruit naar zijn begrafenis. De volgende dag is Jezus op een ezel Jeruzalem binnengekomen en de mensen hebben Hem als koning ontvangen. In Jeruzalem geeft Jezus uitleg over wat er met Hem zal gebeuren (zie bijvoorbeeld *Bijbel Basics* zondag 21, over het beeld van de graankorrel in de aarde). Tussendoor lees je steeds weer dat de priesters en farizeeën plannen maken om Jezus te doden. Jezus' dood komt dus op allerlei manieren steeds dichterbij. In Johannes 12:27-28 spreekt Jezus over zijn eigen angst voor dat moment, op een manier die doet denken aan zijn gebed in Getsemane (Matteüs 26:36-41). Verder zien we in het Johannes-evangelie juist een Jezus die precies weet waarvoor Hij gekomen is: Hij vraagt niet of God dit moment aan Hem voorbij wil laten gaan, maar om aan iedereen zijn (Gods) grote macht te laten zien. Als antwoord klinkt er een stem uit de hemel: 'Ik heb mijn macht laten zien, en ik zal het opnieuw doen.'

Vandaag en de komende drie zondagen lezen we over de laatste avond die Jezus met zijn leerlingen doorbrengt. De andere evangelisten vertellen dat Jezus het Joodse Paasfeest met zijn leerlingen viert. Johannes legt een iets andere nadruk. Het Paasfeest, en vooral het moment waarop het paaslam wordt geslacht, valt voor hem samen met Jezus' veroordeling en dood. De laatste avond van Jezus met zijn leerlingen is dus de avond vóór het Paasfeest. Jezus praat dan uitvoerig met de leerlingen over zijn dood en opstanding. Hij roept hen op om elkaar lief te hebben en moed te houden. Ook al gaan ze moeilijke tijden tegemoet – ze blijven altijd met Hem verbonden.

4. UITLEG VAN DE BIJBEL TEKST

Meteen in het eerste vers van de tekst van vandaag geeft Johannes een kader dat de lezer helpt om alles wat volgt goed te begrijpen: Jezus weet maar al te goed dat zijn dood steeds dichterbij komt, maar uit liefde voor de mensen die bij Hem horen wil Hij die weg graag volgen.

Tijdens de maaltijd staat Jezus op, trekt zijn bovenkleding uit en wast de voeten van alle leerlingen. Meestal kregen gasten water om hun eigen voeten te wassen wanneer ze een huis binnenkwamen. Bij rijke mensen werd dit door een dienaar of een slaaf gedaan. Het kon ook een vrijwillig teken van respect en verering zijn, bijvoorbeeld als een leerling van een geliefde rabbi het deed. Dat geeft nog meer betekenis aan Jezus' handeling. Vervolgens vraagt Jezus aan de leerlingen om zijn voorbeeld te volgen: ook zij moeten elkaars voeten wassen.

Op het eerste gezicht gaat het in dit verhaal vooral om een oproep om jezelf niet te belangrijk te vinden en elkaar te dienen. Maar in het Johannes-evangelie zitten vaak

nog meer betekenissen achter de woorden en daden van Jezus. Het feit dat Jezus de rol van een dienaar op zich neemt, kun je ook uitleggen als een verwijzing naar zijn komst naar de wereld en zijn dood aan het kruis. In de brief aan de Filippenzen gebruikt Paulus woorden die hierop lijken: '[Jezus] maakte zich zo onbelangrijk als een slaaf. Hij kwam als mens op aarde. En toen hij leefde als mens, dacht hij nooit aan zichzelf. Hij was altijd gehoorzaam aan God, zelfs toen hij aan het kruis moest sterven' (Filippenzen 2:7-8).

Een derde betekenis blijkt uit het gesprek met Petrus in Johannes 13:6-11 (dit stuk lezen we niet met de kinderen): wanneer Petrus niet wil dat Jezus zijn voeten wast, legt Jezus uit dat dit echt nodig is. Alleen dan word je rein en kun je echt bij Hem horen. Het verhaal van vandaag gaat dus over de manier waarop we als volgelingen van Jezus met elkaar moeten omgaan. Maar het laat ook iets zien van de betekenis van Jezus' dood, en van de manier waarop Hij volgens Johannes naar de aarde is gekomen en nu zijn dood tegemoet gaat: vrijwillig, uit liefde voor de mensen.

Jezus wast de voeten van de leerlingen

5. UIT DE BIJBEL

4-8 jaar

Voor de jongste kinderen is er een kaartje met de tekst van Johannes 13:5.

179

Jezus deed water in een bak, en begon de voeten van zijn leerlingen te wassen. Hij droogde hun voeten af met de doek die hij omgedaan had.

JOHANNES 13:5

BB
BIJBEL BASICS
debijbel.nl/bijbelbasics

8-12 jaar

Voor de oudste kinderen is er een kaartje met de tekst van Johannes 13:14.

179

Jezus zei: 'Ik ben jullie Heer en jullie meester, en toch heb ik jullie voeten gewassen. Daarom moeten jullie ook elkaars voeten wassen.'

JOHANNES 13:14

BB
BIJBEL BASICS
debijbel.nl/bijbelbasics

6. WAT HEB JE NODIG?

4-12 jaar

In de kerkdienst

- een beamer om het filmpje te laten zien

4-8 jaar

Om te beginnen

- een grote bak met water en eventueel een beetje sop erin
- keukendoeken
- verschillende plastic poppetjes en eventueel plastic dieren

4-6 jaar

Om te doen: Jezus wast voeten

- Per kind:
- de kleurplaat
  - het werkblad met de plaatjes

4-8 jaar

Om te doen: Schone voeten

- Per kind:
- de kleurplaat op stevig wit papier
  - de kleinste maat ziplockzakjes (gripzakjes)

En verder:

- kleurpotloden en/of stiften
- blauwe voedselkleurstof
- schuimende handzeep
- dubbelzijdige tape

6-8 jaar

Om te doen: Voetzoeker

- Per kind:
- het werkblad
  - een pen of een potlood

8-12 jaar

Om te beginnen

- een stoel
- een schort
- een 'vies' mengsel van bijvoorbeeld water en zand
- een emmer met lauwwarm water
- een doekje of washandje
- twee handdoeken

Bijbeltekst

- een bijbel

Om te doen: Volg het voorbeeld

- Per kind:
- het werkblad
  - een tekenpotlood

En verder:

- viltstiften

Om te doen: Jezus ten voeten uit

- Per kind:
- het werkblad
  - een pen

Om te doen: Dienen

- Per kind:
- het werkblad
  - een wit vel A4-papier
  - een schaar

